

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. .... 206 .....

Дата: 17.02.2020 г.

**ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА -
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

СТ А Н О В И Щ Е

на ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ОТНОСНО:

Законопроект за изменение и допълнение на
Гражданския процесуален кодекс (ГПК),
сигн. №054-01-3/15.01.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

По представения законопроект за създаване на нови текстове в Гражданския процесуален кодекс, чиято цел е да преодолее нарастващия проблем с ползване на недопустим процесуален език в гражданското съдопроизводство чрез създаване възможност на съда да смята за неизвършени подобни процесуални действия и да връща искиви молби, съдържащи подобни изрази, Висшият адвокатски съвет изразява следното становище:

---

1. Правото на защита, достъп до съд и справедлив съдебен процес е основно право, закрепено в общностното законодателство (чл. 47, ал.2 Хартата на основните права на ЕС, чл.6, пар.1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи), конституционно гарантирано като универсално основно право в Република България (чл. 56 от Конституцията на Република България).

2. Съгласно чл. 2 ГПК, съдилищата са длъжни да разгледат и разрешат всяка подадена до тях молба за защита и съдействие на лични и имуществени права, след като бъдат надлежно сезирани. Частноправните субекти са носители на **правото на защита** като основно конституционно закрепено право, а съдилищата са носители на **задължението** по публичното процесуално правоотношение.

3. Основополагащото диспозитивно начало в гражданския процес **забранява** на съда *ex officio* **както да се самосезира, така и служебно да се десезира**, когато до него е отправена молба за защита на лични и имуществени права (чл.6 , чл. 232, чл. 233, чл.234 ГПК).

4. В съответствие с действащото в гражданското производство служебно начало, **съдът е длъжен служебно** да извършва всички процесуални действия по движение на делото, както и да следи за допустимостта и надлежното извършване на процесуалните действия на страните (чл.7, ал.1 ГПК). Конкретна форма на това негово задължение е уредена в чл. 101 ГПК, съгласно който съдът е задължен **служебно** да указва на страните нередовността на извършените от тях процесуални действия и как тя може да бъде поправена, както и да им предоставя срок за поправката. Едва след неизпълнение на указанията на съда нередовното и непоправено в срок процесуално действие се смята за неизвършено (арг. и от чл. 129, ал.3, чл. 262, ал.2, чл. 286 ГПК). Това задължение на съда да укаже на страната нередовността и я предупреди за последиците от непоправянето ѝ, преди процесуалното действие да се смята за неизвършено, е неразривно свързано с публично правното му задължение да разгледа делото, след като е сезиран и исковата молба е допустима. То гарантира правото на достъп до съд и правото на защита на страната, особено предвид на обстоятелството, че **по граждански дела националното ни законодателство не урежда задължително процесуално представителство от адвокат.**

Висшият адвокатски съвет с настоящото становище подкрепя виждането, че не бива процесуалните изявления да съдържат недопустим процесуален език и обидни квалификации, но категорично възразява срещу

възможността санкцията на съда за изразената от страна обидна квалификация да бъде равна на неизвършване на процесуално действие.

5. Анализът на отговорите на Въпросника до държавите членки и наблюдатели на Европейската мрежа на съдебните съвети относно действията и мерките при констатиране на жалби или искиви молби, в които е използван недопустим език, предоставен на Комисията по правни и институционални въпроси към Пленума на Висшия съдебен съвет, **извършен през 2018 г.** и предоставен на работната група за изработване на предложения за изменение и допълнение на ГПК към Министерство на правосъдието показва, **че в нито една от държавите-членки на ЕС гражданските процесуални законодателства не предвиждат невалидност на процесуално действие, в което се съдържа недопустим правен език или връщане на исковата молба само на това основание, без преди това да е изпълнено служебното задължение на съдията да укаже на страната тези изрази да бъдат премахнати, заличени или дори служебно да постанови заличаването им.**

6. Намираме за недостатъчно коректно позоваването в мотивите от вносителите на законопроекта на разпоредба от Правилника на Съда на ЕС, тъй като не може да се прави аналогия между производствата пред него и **първичната защита**, която съгласно чл. 2 ГПК националният граждански съд е длъжен да предостави на гражданите, юридическите лица, държавните учреждения и държавата като носители на правото на защита.

Предвид на тези доводи, Висшият адвокатски съвет не подкрепя Законопроект за изменение и допълнение на ГПК, сигн. №054-01-3/15.01.2020 г. и намира, че така предложените текстове биха могли съществено да ограничат правото на защита, правото на достъп до съд на частноправните субекти и да обусловят накърняване на общностното и националното ни законодателство.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:**

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА